Dosar nr. 4204/2/2013

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

SENTINŢA CIVILĂ NR. 1474
Şedinţa publică din 13.05.2014
Curtea constituită din:
PREŞEDINTE: BIANCA LAURA PATRAŞ
GREFIER: IONEL CIPRIAN BURLACU

Pe rol se află soluţionarea cauzei de contencios administrativ privind pe **reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII** în contradictoriu cu **pârâtul COMAN NICU**, având ca obiect **constatarea calităţii de lucrător/colaborator al securităţii.**

La apelul nominal făcut în şedinţă publică au răspuns **reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII**, prin reprezentant convenţional, consilier juridic .... cu delegaţie la dosar (fila 11) şi **pârâtul COMAN NICU,** prin reprezentant convenţional, avocat .... cu împuternicire avocaţială la dosar (fila 156).

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de şedinţă care învederează că procedura de citare este legal îndeplinită, după care,

Curtea restituie reclamantului originalul dosarelor depuse în probaţiune şi în vederea efectuării expertizei grafoscopice.

Nemaifiind alte cereri de formulat şi probe de administrat, Curtea acordă cuvântul în dezbateri.

Reclamantul, prin reprezentant convenţional, solicită admiterea acţiunii astfel cum a fost formulată şi să constate pentru pârât existenţa calităţii de colaborator al Securităţii. Arată că acesta, în nota informativă reţinută în acţiunea dedusă judecăţii, a relatat despre o persoană care spunea că fratele dânsei dorea să se căsătorească cu un cetăţean străin, să plece în Olanda şi, dacă i se aprobă această plecare, să nu se mai întoarcă în România, practic dorind să părăsească ţara în mod ilegal în ciuda faptului că se cunoştea faptul că aceste plecări erau monitorizate atent de organele de securitate. Consideră că prin relatarea acestei delaţiuni, pârâtul a vizat încălcarea dreptului la viaţă privată şi a dreptului la liberă circulaţie, dat fiind că această delaţiune era o manifestare împotriva regimului comunist şi a avut drept consecinţă luarea în supraveghere informativă a acestei persoane de către organele de securitate. Astfel, consideră că cele două condiţii prevăzute de lege sunt îndeplinite cu prisosinţă, reiterând faptul că a arătat şi în cuprinsul acţiunii că Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a arătat printr-o decizie că infracţiunea de părăsire a ţării în acea perioadă era o infracţiune politică. Pune concluzii de admitere a cererii.

Pârâtul, prin reprezentant convenţional, solicită respingerea acţiunii ca neîntemeiată, cu cheltuieli de judecată pe cale separată. Arată că, având în vedere

concluziile expertizei grafoscopice efectuată în cauză, renunță la primul motiv de respingere al acțiunii învederat în întâmpinare, dar și le menține pe celelalte. Astfel, consideră că acesta se încadrează în categoria persoanelor exceptate conform dispozițiilor art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008. Din actele de la dosar rezultă că au fost acte de cercetare împotriva numitului Coman Nicu, unde corespondența acestuia era interceptată și citită, unde alte persoane divulgau informații despre acesta cu privire că deținea obiecte aduse din Vest în mod nelegal, precum și alte aspecte asemănătoare de acest gen. Astfel, acesta, în urma anchetei desfășurate a ajuns la angajamentul respectiv, acestea constituind defapt acte premergătoare ca fază a procesului penal, și apreciază că excepția se referă fie la persoanele cercetate, fie la persoanele judecate și condamnate, nefiind astfel necesar ca în speță să existe și o condamnare pentru ca acesta să fie considerat o persoană exceptată în accepțiunea prevăzută de dispozițiile legale în materie. Arată că de asemenea se menționează că persoana putea să fie în stare de detenție sau în stare de libertate, așa cum a fost pârâtul. Pentru toate aceste argumente, apreciază că pârâtul se încadrează în excepția menționată, nefiindu-i aplicabile dispozițiile art. 2 lit. b). Învederează instanței de judecată că o altă apărare ar fi neîndeplinirea condițiilor din definiția de colaborator, deoarece ar fi trebuit să fie vorba despre informații prin care să fie denunțate anumite activități contrare regimului comunist. Solicită instanței de judecată să aibă în vedere că din ultima frază a singurei note informative avute în vedere se menționează doar că persoana în cauză este hotărâtă să nu se mai întoarcă în țară, iar din această expresie nu se poate interpreta că ar fi dorit să denunțe Securității o activitate contrară regimului comunist. Apreciază că, pentru a putea fi luată în considerare, ar fi trebuit să realizeze în mod direct o expunere contrară numitei .... Alte mențiuni cu privire la condițiile de colaborator se referă la faptul că reclamantul apreciază fără probe la dosar această mențiune ca fiind contrară regimului comunist, menționând simplu că se încadrează în zona persoanelor considerate „fugiți" și „evazioniști". Consideră că reclamantul ar fi trebuit să probeze acest lucru, singura probă solicitată de acesta fiind cea cu înscrisuri, iar din acestea nu rezultă acest lucru. Arată că nu este vorba de o prezumție legală sau simplă care să conducă la concluzia că această mențiune este una contrară regimului comunist. Învederează instanței de judecată că din actele normative existente la acel moment, și menționate în întâmpinare, nu rezultă că având calitatea de „evazionist", de persoană care dorește să părăsească țara, în mod automat nu ți se mai elibera pașaportul sau nu mai puteai ocupa anumite funcții și profesii. Pârâtul, prin reprezentant convențional, apreciază că nu orice notă informativă duce la constatarea calității de colaborator, ci doar cele care sunt de natură a produce anumite consecințe juridice. În speță, arată că la subsolul notei informative avute în vedere, un anumit ofițer a făcut propunerea introducerii persoanei respective la „fugiți", la „evazioniști". Arată că mai există o notă raport în care același ofițer face o propunere dactilografiată la mașina de scris în același sens, dar nu există nici o decizie a organelor Securității din care să reiasă că persoana respectivă a fost inclusă în acest grup de persoane. Consideră că este vorba de o simplă propunere a unui ofițer în acest sens, fără să poată fi probată existența unei decizii a organelor Securității cu privire la acest aspect. Mai arată că beneficiază de anumite drepturi în calitate de revoluționar, iar eventuala constatare a existenței calității de colaborator ar conduce la pierderea acestor drepturi și la solicitarea tuturor drepturilor din urmă, astfel că ar trebui analizate și îndeplinirea condițiilor existenței răspunderii civile delictuale pentru a putea determina dacă este vinovat și dacă s-ar impune această

sancţiune. Astfel, arată că nu sunt îndeplinite condiţiile răspunderii civile delictuale, respectiv urmarea imediată şi existenţa unui prejudiciu. Solicită respingerea acţiunii ca neîntemeiată.

Curtea, în conformitate cu prevederile art. 394 alin. 1 Noul Cod de Procedură Civilă, declară dezbaterile închise şi reţine cauza spre soluţionare.

CURTEA,

Prin cererea inregistrata pe rolul acestei instante la data de 12.06.2013 ,reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, in contradictoriu cu paratul Coman Nicu ,a solicitat ca prin hotărârea ce se va pronunţa sa se constate calitatea paratului de colaborator al Securităţii.

In motivare ,reclamantul a arătat ca prin cererea nr. P 7031/10/25.05.2010, adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor din Decembrie 1989, s-a solicitat, în temeiul prevederilor Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, verificarea, sub aspectul posibilei calităţi de lucrător sau de colaborator al Securităţii a paratului Coman Nicu. Ţinând cont de faptul că paratul este deţinător al titlului de luptător pentru victoria Revolutiei din Decembrie 1989, cererea citată anterior a fost apreciata ca legală.

Aşa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. 01/1/2519 din 31.10.2012, precum şi din înscrisurile ataşate acţiunii, paratul este titularul dosarelor fond reţea nr. R 367963 şi R 158302 (cote C.N.S.A.S.); potrivit documentelor identificate în dosarele amintite anterior, pârâtul, operator la Secţia Exploatare din cadrul Centrului Teritorial de Calcul Electronic BRĂILA, s-a aflat în atenţia Inspectoratului Judeţean Brăila, Serviciul III, fiind semnalat "că s-ar ocupa cu comercializarea unor obiecte de provenienţă străină în cadrul obiectivului şi suspect că ar avea legături cu cetăţenii străini", motiv pentru care a fost atenţionat la data de 15.08.1978.

La 22.03.1979 a fost recrutat de aceeaşi unitate a Securităţii "pentru acoperirea informativă a unor locuri vulnerabile pe linia apărării secretului de stat în obiectivul <CALCULATORUL> şi a încadrării informative a unor elemente din obiectiv aflate în atenţia organelor de securitate". Din 15.05.1980, a fost inclus în reţeaua informativă a Inspectoratului Judeţean Tulcea, Biroul 3, ca urmare a transferului cu serviciul în cadrul Oficiului de Calcul Electronic Tulcea; la 22.03.1979 a semnat un Angajament, redactat olograf, preluând numele conspirativ "CORNEL".

Raportat la aspectul că, anterior recrutării sale, pârâtul s-a aflat în atenţia organelor de Securitate, reclamantul opineaza că acest element nu este cauză de exonerare în stabilirea calitătii de colaborator al Securitătii ,deoarece aceste cauze sunt expres şi limitativ prevăzute de lege. Aşadar, prin art. 2 lit b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, legiuitorul le-a sintetizat astfel: "Persoana care a furnizat informaţii cuprinse în declaraţii, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată, nu este considerată colaborator al Securităţii, potrivit prezentei definiţii, iar actele şi documentele care consemnau aceste informaţii

sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe."

Dispozițiile art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 descriu, sub aceeași denumire generică, 3 posibilități de relație benevolă cu structurile de represiune ale aparatului comunist, impunând îndeplinirea unor condiții specifice fiecărei categorii.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informatiile furnizate Securitătii, indiferent sub ce formă, să se refere la activităti sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Reține atentia, astfel, o notă informativă, olografă, identificată în dosarul personal al paratului, după cum urmează:

- "în urmă cu circa două săptămâni am purtat o discuție pe stradă cu numita P. C., fiica fostului subofițer de miliție P., care mi-a confiat faptul că fratele ei P. D. urmează să se căsătorească cu o olandeză și să plece legal în Olanda. In cazul când i se va aproba și ei plecarea în vizită, la fratele ei în Olanda, de Revelion 81, este hotărâtă să nu se mai întoarcă în țară."

Informația mai sus citată a fost folosită de către ofițerii de Securitate, printre altele, pentru a iniția urmărirea informativă a persoanei denunțate "Propun ca cea în cauză să fie luată în evidență ca suspectă de evaziune". Relevante in acest sens sunt nota ofițerului pe marginea Notei Informative în cauză, precum și Nota - raport cu propunerea de luare în evidența dosarului de problemă antiterorism a numitei P. C" ,datată 26.07.1980 și identificată în dosarul fond informativ nr. I 310198, a cărei titulară este persoana denunțată de către pârât.

Intenția de a părăsi definitiv țara era considerată un afront direct la adresa regimului, care pretindea că asigură cetățenilor români cele mai bune condiții de viață. Pentru acest motiv, regimul nu a recunoscut niciodată, oficial, existența fenomenului emigrării.

In sprijinul celor aratate se invocă Decizia nr. 14 din 13 ianuarie 2003, prin care Completul de 9 judecători ai Curtii Supreme de Justiție de la acea dată a statuat că: "potrivit politicii penale a statului instaurat după 6 martie 1945 și corespunzător modificării conținutului valorilor ocrotite, coroborat cu îngrădirile aduse drepturilor și libertăților fundamentale și sub aspectul libertății de circulație, fapta de trecere frauduloasă a frontierei a fost apreciată ca infracțiune având caracter politic, așa încât instrumentarea acesteia se efectua de către organele securității statului, iar competența de judecată a fost atribuită instanțelor militare."

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertătilor fundamentale ale omului.

Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viată privată, a celui la liberă circulatie) și, prin urmare, a vizat această consecință.

Astfel, raportat la cele descrise anterior, se arata că standardul impus de legiuitor pentru constatarea calității de colaborator al Securității a fost îndeplinit. Incălcarea

dreptului la viață privată nu este numai potențială, ci este efectivă, datorită efectelor produse ca urmare a furnizării informațiilor citate anterior.

In drept, au fost invocate dispozițiile art. 3 lit. z, art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1, ale Ordonantei de Urgentă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securității, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 2 şi art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare şi funcționare al CNSAS adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum şi pe dispozițiile art. 194 al Codului de Procedură Civilă.

Paratul Coman Nicu a formulat intampinare prin care a solicitat respingerea cererii de chemare ca neintemeiata.

In fapt,paratul a arătat ca in perioada anilor 1978 si 1979 a fost agresiv cercetat de catre agenti ai Securitatii, fiind urmarit constant si cu telefoanele ascultate, interogat de multe ori, atat la locul de munca , la locuinta personala ,cat si la locatiile Securitatii. Urmarirea se desfasura si cu agenti ai Securitatii la vedere, in mod amenintator (de exemplu vis-a-vis pe strada, in spatele sau pe strada, in apropierea locurilor de munca si de locuinta), cu agenti care au participat la interogatorii, pe care ii stia din vedere, tocmai pentru a fi recunoscuti de acesta si de a simti ca este supravegheat continuu de catre acestia. S-au exercitat presiuni psihice asupra sa prin amenintari cu privire la libertatea sa pentru o perioada lunga de timp, paratul fiind fortat sa semneze angajamentul de colaborare din anul 1979, ca singura posibilitate de scapare.

Paratul apreciază ca netemeinica cererea de chemare in judecata pentru urmatoarele motive:

1.Inscrisul de care se prevaleaza reclamantul in actiune nu a fost scris olograf si semnat de parat .

In acest sens, paratul arata ca trei note date in anul 1979 au fost scrise si semnate sub amenintarea realizata de agenti ai Securitatii ,avand in vedere dosarul format impotriva sa.

Prin Decizia Curtii Constitutionale nr. 672/2012 publicata in Monitorul Oficial, Partea I nr. 559 din 08.08.2012 s-a admis exceptia de neconstitutionalitate si s-a constatat ca sintagmele "indiferent sub ce forma" si "relatari verbale consemnate de lucratorii Securitatii" din cuprinsul art. 2 lit. b) teza intai din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar si deconspirarea Securitatii sunt neconstitutionale.

Din intregul dosar privind pe parat exista numai sase documente presupus intocmite si semnate de Coman Nicu, mentionate in opisul cu materiale informative furnizate de informator "Cornel" intocmit de Ministerul de Interne - Inspectoratul Judetean Tulcea, alaturi de angajamentul inregistrat sub nr. 00111/22.03.1979. Din toate aceste documente reclamanta in cuprinsul actiunii are in vedere doar nota informativa nr. 3172/001 din 13.05.1980, iar in baza principiului disponibilitatii si instanta ,precum si paratul, va analiza cererea de chemare in judecata sub aspectul indeplinirii conditiilor legale in ceea ce priveste acest inscris.

Se poate observa cu ochiul liber ,printr-o simpla verificare, ca exista diferenta intre scrisul si semnatura paratului din nota informativa nr. 3172/001 din 13.05.1980 cu

cel din celelalte acte scrise olograf si semnate de parat existente in documentele depuse de parata, respectiv angajamentul nr. 00111/22.03.1979, nota nr. 3632/005 din 12.04.1979, nota nr. 003632/003 din 22.03.1979, nota nr. 003632/002 din 22.03.1979, nota nr. 003632/001 din 22.03.1979.

De altfel, toate actele din 13.05.1980 presupus scrise olograf si semnate de catre parat, respectiv nota informativa nr. 3172/002 din 13.05.1980, nota informativa nr. 3172/003 din 13.05.1980 si nota informativa nr. 3172/001 din 13.05.1980, au vizibil un scris si o semnatura diferita fata de cele din celelalte acte din dosarul numitului Coman Nicu, realizate la alte date calendaristice. Nu era posibil ca paratul sa-si modifice scrisul la aproximativ un an dupa angajament si primele note realizate in 1979.

Paratul apreciaza ca probele au fost fabricate de Securitate, intr-un dosar al unui "colaborator" care a fost prezent trei luni in Tulcea, tocmai pentru o persoana fizica, fiica a unui "subofiter de militie .... din Tulcea, cu un frate .... deja plecat in Olanda (plecat cu cerere sau nu, nu se cunoaste aceasta informatie), tocmai ca sa nu plece si sora ....

In conditiile in care inscrisul pe care reclamantul isi intemeiaza actiunea nu este scris olograf si semnat de parat ,atunci inseamna ca actiunea in justitie inregistrata este neintemeiata.

2. Netemeinicia actiunii deoarece paratul este persoana exceptata ,conform art. 2 lit b) OUG 24/2008 .

In acest sens ,se arata ca reclamantul in mod gresit apreciaza ca paratul nu se incadreaza in exceptia prevazuta de art. 2 lit b) OUG 24/2008, deoarece acest act normativ are o definitie corespunzatoare in cazurile de exceptare, ce l-ar putea lua in considerare si pe parat.

Majoritatea actelor in dosarul atasat de reclamant sunt de fapt inscrisuri impotriva paratului realizate de catre fosta Securitate. Notele informative pot fi cuprinse in notiunea de "declaratii", iar faza premergatoare ce presupune adunarea de informatii si documente face parte din procesul penal, ceea ce inseamna ca numitul Coman Nicu se afla "in timpul anchetei","in stare de libertate", asa cum mentioneaza textul legal de exceptare.

Dispozitiile de exceptare ale art. 2 lit. b) OUG 24/2008 prezinta doua posibilitati alternative, respectiv persoana fie a fost cercetata, fie judecata si condamnata. Astfel ca, pentru a fi persoana exceptata ,nu inseamna ca trebuie neaparat sa existe o hotarare judecatoreasca, ci doar trebuie efectuate acte de cercetare. In cazul dedus judecații, s-au efectuat acte de cercetare impotriva paratului, chiar daca nu s-a ajuns la judecata. De observat ca paratul era cercetat de Securitate si pentru relatii cu cetateni straini si tot pentru o presupusa infractiune de trecere frauduloasa a frontierei, care, asa cum mentioneaza reclamanta, este considerata o infractiune avand "caracter politic", conform Decizie nr. 14 din 13 ianuarie 2003 Curtea Suprema de Justitie.

Pentru aceste considerente apreciază paratul ca este inclus in randul persoanelor exceptate de la definitia de colaborator al Securitatii .

3.Netemeinicia actiunii deoarece nu sunt indeplinite conditiile legale prevazute de OUG 24/2008.

Analizand ipotetic nota informativa 3172/001 din 13.05.1980 , paratul considera ca nu este indeplinita niciuna dintre conditiile cumulative prevazute de art. 2 lit. b) teza intai din OUG 24/2008, in sensul ca prin informatia mentionata in documentul anterior mentionat nu se denunta activitati sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, pe

de o parte, si informatia mentionata in documentul anterior mentionat nu vizeaza ingradirea drepturilor si libertatilor fundamentale ale omului.

Reclamantul incearca sa modifice textul legal sau formuleaza o interpretare gresit fortata in ceea ce priveste prima conditie atunci cand mentioneaza ca "retinerea calitatii de colaborator este legata de stricta furnizare a unor informatii de natura celor impuse de legiuitor", dar textul de lege foloseste sintagma "informatii prin care se denuntau (. . .)", ceea ce presupune ca nu numai simpla informatie se analizeaza ,ci si modul in care este formulata si prezentata aceasta informatie. In interpretarea invocata de catre reclamant, textul legal trebuia sa foloseasca sintagma "informatii de natura sa releve" activitati sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Din modul in care este compus textul in nota informativa nr. 3172/001 din 13.05.1980 nu rezulta ca prin presupusa informatie furnizata paratul denunta vreo activitate sau atitudine in general.

Reclamantul face o prezentare privind persoanele care aveau intentia de a parasi definitiv Romania, care erau denumiti "fugiti", fara sa aduca vreo proba in acest sens, inclusiv nici cu privire la faptul ca aceste persoane erau denumiti "suspecti evazionisti", nici cu privire la faptul ca aceste persoane au fost in general persecutate de organele represive ale regimului, nici cu privire la faptul ca acestor persoane nu li se mai elibera pasaport, nici cu privire la faptul ca acestor persoane li se ingradea accesul la anumite functii si profesii s.a.m.d. Reclamantul realizeaza printr-o argumentare generala motivul pentru atitudinea de a ramane in strainatate a unei persoane era potrivnica regimului totalitar comunist, fara sa aduca nicio proba la aceasta sustinere.

Paratul apreciaza ca informatia presupus furnizata de catre acesta ,referitor la intentia unei persoane de a ramane in strainatate, nu era o atitudine potrivnica regimului comunist. Considera ca daca o atitudine sau activitate este sau nu potrivnica regimului comunist trebuie sa rezulte din probe ,respectiv din acte normative care reglementau consecintele negative la momentul formulatii presupusei note informative, si nu din argumentele fara probatiuni formulate de catre reclamant.

In ceea ce priveste cea de-a doua conditie prevazuta de art. 2 lit. b) OUG 24/2008,paratul mentioneaza ca in general in ceea ce priveste un informator al fostei Securitati trebuia sa fi existat probe (mai exact acte normative) la data formularii notelor informative (sau la data furnizarii informatiilor) din care sa rezulte ca informatia prezentata are consecintele juridice negative ,pentru ca informatorul sa aiba reprezentarea urmarilor faptelui lui. Altfel, o persoana poate sa fie considerata informator al fostei Securitati din cauza interpretarilor subiective asupra informatiilor furnizate realizate de catre lucratori ai fostei Securitati.

Cele doua conditii cumulative necesare constatarii detinerii calitatii de informator al fostei Securitati de catre o persoana fizica sunt in stransa legatura.

Situatia prezentata de catre reclamant in mod general "din auzite din perioada respectiva" este neprobata si gresita. Conform legislatie de la momentul 1979 si 1980 nu existau consecintele negative mentionate de catre reclamanta in cererea de chemare in judecata, in sensul ca persoanele fizice puteau parasi definitiv Romania, se puteau emite pasapoarte s.a.m.d.

Astfel ,conform Decretului nr. 223/1974 privind reglementarea situatiei unor bunuri in art. 2 se mentiona ca "persoanele care au facut cerere de plecare definitiva din tara sunt obligate sa instraineze la data plecarii. constuctiile aflate in proprietatea lor in

Republica Socialista Romania. Instrainarea se va face catre stat,care va prelua aceste bunuri, plata stabilindu-se potrivit prevederilor art. 56 alin. (2) din Legea nr. 4/1973 privind dezvoltarea constructiei de locuinte. vanzarea de locuinte din fondul de stat catre populatie si construirea de case de odihna proprietate personala. (. . .)". Din aceasta dispozitie legala rezulta ca era posibilitatea sa se paraseasca efectiv tara, la cerere, de catre persoana interesata, ceea ce inseamna ca un presupus informator nu avea reprezentarea mentala ca, atunci cand relateaza de catre o persona fizica ca doreste sa paraseasca tara, acea persoana urma sa sufere toate consecintele negative mentionate de reclamanta in cererea de chemare in judecata. Pentru constructii se achita o contravaloare in bani, determinata pe baza unui raport de evaluare. Faptul ca in sistem se evalua mai putin, nu se dadeau efectiv sumele de bani sau alte probleme care aprareau sau nu, nu se poate determina in probatoriu, nu inseamna ca informatorul in general este responsabil de aceste presupuse consecinte negative.

Mai mult in baza art. 12 din Decretul nr. 156/1970 privind regimul pasapoartelor ,"Eliberarea pasaportului poate fi refuzata sau pasaportul eliberat poate fi retras ori anulat cetateanului roman:

a) Fata de care a inceput urmarirea penala sau care este trimis injudecata penala:

b) Care are debite fata de o organizatie socialista sau fata de o persoana fizica. iar prin plecarea sa in strainatate incearca sa se sustraga de la plata lor:

c) Care prin plecarea sa in strainatate ar putea aduce orejudicii intereselor statului roman ori afecta relatiile ale acestuia cu alte state".

Si in acest caz nu exista pentru un presupus informator reprezentarea mentala ca prin furnizarea unei informatii de genul ca o persoana fizica doreste sa plece in strainatate conduce la imposibilitatea obtinerii pasaportului in conditiile in care posibilitatea legislativa exista si informatia nu privea vreunul dintre cazurile de exceptare.

4.Netemeinicia actiunii avand in vedere ca nu sunt indeplinite conditiile raspunderii civile delictuale. Existenta constrangerii morale in ceea ce priveste vinovatia.

Desi nu se mentioneaza expres in actul normativ, OUG 24/2008 prin art. 2 tit b) are in vedere o raspundere civila delictuala speciala, prevazuta in prezent de art. 1349 Noul Cod civil, ceea ce inseamna ca trebuie indeplinite si conditiile generale necesare acestui tip de raspundere alaturi de conditiile speciale mai sus analizate, respectiv: existenta unei fapte ilicite, prejudiciul, raportul de cauzalitate intre fapta si prejudiciu si vinovatia. Pe aceste conditii reclamanta nu face nicio observatie si se apreciaza ca niciuna dintre ele nu este indeplinita.

In ceea ce priveste prima conditie, faptele invocate de catre reclamant nu sunt fapte ilicite, adica actiunea invocata de reclamant, respectiv furnizarea de informatii prin nota scrisa din 1980, nu contravine "regulilor de conduita pe care legea sau obiceiul locului le impune", dupa cum prevede art. 1349 Noul Cod civ.

Reclamantul nu mentioneaza ce prevederi legale sunt incalcate prin presupusele fapte ilicite ale paratului, ci analizeaza fapta doar in raport de prevederile din OUG 24/2008.

Analiza realizata de reclamant privind incalcarea dreptului la viata privata prevazut de art. 17 din Pactul International privind Drepturile Civile si Politice si a dreptului la libera circulatie prevazut de art. 12 din Pactul International privind Drepturile Civile si Politice, nu are legatura cu presupusa actiune a paratului, deoarece fapta de furnizare de informatii prin note informative nu contravine regulilor anterior mentionate.

In ceea ce priveste existenta unui prejudiciu, din fapta mentionata de catre reclamant nu a rezultat un prejudiciu. Se mentioneaza ca in general pentru "fugiti" sau "evazionisti" era posibilitatea ca persoana sa nu mai poata sa plece din tara, sa nu i se mai emita pasaport sau celelalte urmari prevazute de reclamanta in cererea de chemare in judecata, dar acest lucru nu inseamna ca pentru persoana vizata de furnizarea de informatii acest lucru s-a intamplat.

Desi suntem in situatia in care Consiliul National pentru Studierea Arhivelor Securitatii a formulat cererea de constatare, si nu situatia in care persoana vizata de furnizarea de informatii formuleaza cererea conform art. 6 din OUG 24/2008, nu inseamna ca aceasta institutie nu trebuie sa faca proba, la fel ca orice alta persoana indreptatita, cu privire la indeplinirea conditiilor raspunderii civile delictuale, inclusiv prejudiciul.

Se poate ca doamna Popa vizata de nota informativa din anul 1980 sa nu i se fi intamplat absolut nimic, nicio consecinta negativa dintre cele prezumate de reclamant in cererea de chemare in judecata, si sa se fi dus in Olanda sau sa fi rupt relatia cu cetateanul strain si sa nu mai fi dorit sa plece in Olanda.

Sarcina probei revine reclamantului conform art. 249 Noul Cod proc. civ. : „Cel care face o sustinere in cursul procesului trebuie sa o dovedeasca. in afara de cazurile anume prevazute de lege", dispozitie legala de la care legea 554/2004 privind contenciosul administrativ nu deroga.

La solicitarea paratului ,Curtea a procedat ,in temeiul art.302 alin.2 C.proc.civ ,la o verificare a inscrisului nerecunoscut de către parat si ,nefiind lamurita ,a pus in discuţie necesitatea efectuării unei expertize grafoscopice,conform art.302 si 303 alin.2 C.proc.civ .

Prin incheierea de sedinta din data de 03.12.2013,Curtea a dispus efectuarea unei expertize grafoscopice cu obiectivul de a se stabili daca Nota informativa 3172/001/13.05.1908 ,aflata la fila 4 din vol.II al dosarului cu cota la CNSAS R 367963,este scrisa si semnata de către parat ,având in vedere inscrisurile netagaduite de parata aflate la dosarul cauzei si cel dat in fata instanţei.

Prin Raportul de expertiza criminalistica inregistrat la Laboratorul Interjudetean de Expertize Criminalistice Bucuresti sub nr.102/14.03.2014 ,s-a concluzionat ca nota informativa expertizata a fost scrisa si semnata de paratul Coman Nicu .

Analizând actele si lucrările dosarului ,Curtea retine urmatoarele:

Dosarul cu cota la CNSAS R 367963 îl are ca titular pe paratul COMAN NICU, operator la Secția Exploatare din cadrul Centrului Teritorial de Calcul Electronic BRĂILA, care s-a aflat în atenția I.J.S. BRĂILA, Serviciul III, semnalat "că s-ar ocupa cu comercializarea unor obiecte de proveniență străină în cadrul obiectivului, fiind suspect că ar avea legături cu cetățenii străini", motiv pentru care a fost atenționat la data de 15.08.1978.

La 22.03.1979 a fost recrutat de aceeaşi unitate a Securității "pentru acoperirea informativă a unor locuri vulnerabile pe linia apărării secretului de stat în obiectivul <CALCULATORUL> şi a încadrării informative a unor elemente din obiectiv aflate în atenția organelor de securitate".

Din 15.05.1980 a fost inclus în rețeaua informativă a I.J.S. TULCEA, Biroul 3, ca urmare a transferului cu serviciul în cadrul Oficiului de Calcul Electronic TULCEA.

Conform angajamentului redactat olograf de COMAN NICU la data de 22.03.1979, în libertate, semnat indescifrabil cu numele real, în prezența cpt. .... din cadrul I.J.S. BRĂILA, Serviciul III, paratul se angajează să sprijine "în mod organizat și secret organele de Securitate, furnizându-le informații referitoare la cetățenii români care au legături cu cetățeni străini, referitoare la cetățeni străini care au comportări și legături suspecte pe timpul șederii în ROMÂNIA și alte informații utile acestor organe", menționând că "informațiile le voi furniza în scris și le voi semna cu numele CORNEL". (fila 118 dosar)

Raportul cu propuneri de folosire în calitate de informator a lui COMAN NICU, semnat de cpt. ...., I.J.S. BRĂILA, Serviciul III, mr. .... șeful Serviciului III din cadrulI.J.S. BRĂILA, 28.03.1979 ,contine urmatoarele mentiuni : "Pentru acoperirea informativă a unor locuri vulnerabile pe linia apărării secretului de stat în obiectivul <CALCULATORUL> și a incadrării informative a unor elemente din obiectiv aflate în atentia organelor de securitate, au fost luate în studiu pentru recrutare mai multe persoane, printre care și COMAN NICU. In cadrul obiectivului candidatul lucrează ca operator pe calculator, având astfel posibilitatea să stabilească modul cum se mânuiesc benzile, dacă în sala calculatorului intră persoane neavizate, precum și dacă sunt persoane din obiectiv care manifestă interes pentru a intra în posesia unor date la care nu au acces. COMAN NICU întreține relații bune cu majoritatea oamenilor muncii din obiectiv, printre care și persoane aflate în atenția noastră: (...)

COMAN - NICU are o serie de legături în rândul persoanelor ce frecventează complexul TRAIAN, persoane cunoscute că au relații cu cetățeni străini, în special marinari și turiști. Printre legăturile lui COMAN NICU sunt câteva persoane ce se află în atenția organelor de securitate(...). COMAN NICU a intrat în contact de câteva ori cu marinarii străini în scopul de a-și procura diverse obiecte de proveniență străină, fapt pentru care se bucură de încrederea unora dintre persoanele menționate mai sus . Fiind bun cunoscător al limbilor engleză și greacă,COMAN NICU a fost folosit uneori de cei de mai sus pentru intermedierea legăturii cu unii marinari străini .

In luna august 1978, COMAN NICU a fost atenționat de organele noastre pentru comportarea și legăturile sale dubioase, ocazie cu care a adoptat o poziție deschisă, promițând că nu se va mai ocupa cu afaceri ilicite. Din datele pe care le deținem nu rezultă ca cel în cauză să se mai ocupe cu afaceri ilicite, deși frecventează în continuare complexul TRAIAN și alte locuri unde apar cetățeni străini. (.. .)

L-am contactat de mai multe ori pe COMAN NICU la casa de contactări <CENTRALA>, ocazii în care mi-a relatat unele aspecte referitoare la locul de muncă, legăturile sale din mediul pe care îl frecventează, preocupări din timpul liber. COMAN NICU a adoptat o poziție deschisă, sinceră cu ocazia acestor contactări, fapt pentru care la întâlnirea din 22.03 a.c. s-a trecut la definitivarea recrutării celui în cauză, sens în care i s-a luat angajament scris. COMAN NICU a furnizat material scris referitor la unele persoane aflate în atenția organelor de securitate./ .. ./

Având în vedere posibilitățile informative ale candidatului pe linia apărării secretului de stat și a supravegherii informative a marinarilor străini și a legăturilor acestora din rândul cetățenilor români, precum și calitățile pentru munca informativă pe care le are cel în cauză, rugăm să aprobați folosirea lui COMAN NICU ca informator și înregistrarea sa la B.I.D. ".

Pe raportul anterior mentionat a fost aplicata Rezoluta olografă a mr. ...., şeful Serviciului III din cadrul I.J.S. BRĂILA, nedatată,cu următorul continut: "Tov. col................, l-am cunoscut personal. Este un element cu calităţi şi posibilităţi atât la locul de muncă, cât şi în afară. Ştie bine limba engleză şi greacă, situaţie ce ne va permite să-l angrenăm în unele activităţi de interes pe linie de navigatori şi legături ale acestora. Deşi a avut (şi eu cred că n-a terminat complet să elimine) unele <rătăciri>, angrenându-se în comercializarea unor obiecte străine, lucrat cu el atent şi perseverent poate fi menţinut pe o linie care să nu dăuneze lui şi relaţiei cu noi. Rog aprobaţi înregistrarea".

Intre numeroasele documente care atestă transmiterea de informaţii către Securitate , unul retine atentia din perspectiva stabilirii calităţii paratului de colaborator al Securitatii ,in raport de dispozitiile art.2 lit.b din OUG 24/2008.

Astfel ,Nota informativă inregistrata sub nr 3172/001/13.05.1980, redactată olograf şi semnată cu numele conspirativ de informatorul "CORNEL" la data de 13.05.1980, primită de cpt. .... din cadrul I.J.S. TULCEA, Biroul 3: "în urmă cu circa două săptămâni am purtat o discuţie pe stradă cu numita P. C., fiica fostului subofiţer de miliţie P., care mi-a confiat faptul că fratele ei P. D. urmează să se căsătorească cu o olandeză şi să plece legal în OLANDA. **In cazul când i se va aproba şi ei plecarea în vizită, la fratele ei în OLANDA, de Revelion 81, este hotărâtă să nu se mai întoarcă în ţară** "(fila 137 din dosarul cauzei).

In Nota cpt .... din cadrul I.J.S. TULCEA, Biroul 3,la nota informativa furnizata de parat , se mentioneaza urmatoarele: "Informatorul a furnizat nota urmare sarcinilor generale primite, de a semnala diferite aspecte de interes operativ ptr. organele de securitate. **Propun ca cea în cauză să fie luată în evidenţă ca suspectă de evaziune.** Informatorul a primit sarcina să exercite o influenţă pozitivă asupra ei (subl. 0.1.)", vol. 2, f. 4 - 4v.

Nota Biroului (semnătură ofiţer indescifrabilă, grad căpitan, nota 0.1.): "O copie se exploatează la cazul lui P. D., aflat în atenţie la csp. <Ţări mici>, iar altă copie se va da Servo 1, P. C. nefiind încadrată în câmpul muncii".

Copia dactilo a notei informative prezentate mai sus a fost exploatata operativ în dosarul I 310989 -titular P. C.(fila 153 dosar).

În raport de materialul probator anterior mentionat ,Curtea apreciaza ca informatiile furnizate de catre parat ating cerinta legii de a fi denunţat activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, de natură să aducă atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Potrivit art.2 lit.b din OUG 24/2004, colaborator al Securităţii este *persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului*

Referitor la sintagma *activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist* ,Curtea subliniaza ca se impune a fi avute in vedere ceea ce autorităţile regimului comunist considerau ca fiind activităţi şi/sau atitudini potrivnice regimului, cata vreme aprecierea proprie a acestora era cea care declanşa luarea de măsuri împotriva

persoanelor vizate de delațiuni, in scopul controlarii întregii populatii de catre regimul comunist de la acea vreme si în vederea consolidării si mentinerii sistemului totalitar.

Nota informativă furnizată de parat denunta in mod neechivoc o atitudine potrivnica regimului totalitar comunist,cunoscut fiind ca era considerata ostila regimului totalitar comunist intenția de plecare definitivă din țară,in contextul in care se pretindea că statul comunist asigură cetățenilor români cele mai bune condiții de viață. Odata descoperite şi zădărnicite intentiile de plecare ale persoanelor ,acestea erau denumite "suspecți de evaziune" şi persecutate de organele represive ale regimului. Astfel cum cu temei a aratat reclamantul ,aceste persoane nu mai puteau spera la eliberarea paşaportului, nici măcar pentru o călătorie într-o țară socialistă.

In acest context ,trimiterile paratului la dispozițiile Decretului nr.223/1974 privind reglementarea situatiei unor bunuri sau ale art.12 din Decretul nr.156/1970 privind regimul pasapoartelor sunt irelevante.

Notele informative ale paratului au fost de natură a aduce atingere drepturilor şi libertăților fundamentale ale persoanei vizate:

1.Dreptului la viață privată, consacrat în art. 17 pct. 1 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile şi politice, ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974, potrivit căruia „Nimeni nu va putea fi supus vreunor imixtiuni arbitrare sau ilegale în viața particulară, în familia, domiciliul sau corespondența sa, nici la atingeri ilegale aduse onoarei şi reputației sale".

2. Dreptul la libera circulație, consacrat în art. 12 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile şi politice, ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974, text potrivit căruia „Orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv propria sa țară".

In acord cu cele expuse de reclamant prin cererea de chemare in judecata ,Curtea subliniaza ca ,fata de definitia legala data notiunii de colaborator al Securitatii ,este lipsit de relevanță a se stabili dacă persoanei care a făcut obiectul delațiuni i-au fost încălcate efectiv drepturile şi libertățile fundamentale, atâta vreme cât, informațiile erau apte de a produce o reacție din partea Securității.

Apararea paratului potrivit cu care nota informativa analizata anterior nu ii poate fi atribuita - acesta nerecunoscand nici scrisul nici semnatura – este negata de concluziile raportului de expertiza grafoscopica întocmit in cauza la cererea paratului, concluzii potrivit cărora „Nota informativa nr.3172/001 din 13.05.1980 ,aflata la fila 4 in volumul 2 al dosarului CNSAS cota R 367963 ,a fost scrisa si semnata de Coman Nicu".

De altfel ,pozitia paratului in sensul celor aratate este inconsecventa ,in cuprinsul intampinarii sustinand ca acesta se incadreaza in excepția prevazuta la art.2 lit.b din OUG 24/2008- *Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată,* ***nu este considerată colaborator al Securității****, potrivit prezentei definiții, iar actele şi documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar.*

Aşadar ,pe de o parte ,paratul afirma ca nu este autorul notei in discuție ,iar pe de alta parte ,admite in mod indirect ca furnizat informatiile cuprinse in aceasta ,insa in condițiile reglementate de textul anterior citat,consecinta care decurge logic din acest rationament fiind aceea ca nu poate fi considerata colaborator al Securitatii.

Referitor la încadrarea paratului in situația de exceptie reglementata de art. 2 lit.b din OUG 24/2008 ,Curtea retine ca ,potrivit tezei a II-a a acestui articol,se prevede în mod neechivoc ipoteza in care o persoana nu poate fi considerata colaborator al Securitatii ,respectiv atunci cand informatiile furnizate au fost cuprinse în declaratiile ,procesele verbale de interogatoriu sau de confruntare date **în timpul anchetei sau procesului pentru motive politice** în cauza pentru care persoana a fost fie cercetata,fie judecata si condamnata,situatie neregasita in prezenta cauza.

Astfel cum s-a arătat , paratul doar a intrat in antentia organelor Securitatii in anul 1978, fiind semnalat „ca s-ar ocupa cu comercializarea unor obiecte de provenienta straina in cadrul obiectivului,fiind suspect ca ar avea legaturi cu cetateni straini" , neexistand vreo ancheta sau un proces pornit impotriva acestuia pentru motive politice.

Chiar daca s-ar admite ca paratul s-ar fi aflat in cursul vreunei anchete pentru motive politice , furnizarea informatiilor de catre parat prin nota informativa analizata anterior a avut loc la 13.05.1980 , fara vreo legatura cu „cercetarea" sa din anul 1978 .

Tot astfel ,referirile paratului la neindeplinirea in speța a conditiilor răspunderii civile delictuale sunt straine cauzei deduse judecații , acțiunea in constatare a CNSAS, intemeiata pe dispozițiile OUG 24/2008, neurmarind stabilirea vreunei raspunderi juridice , ci exclusiv consemnarea publică a încălcării drepturilor omului.

Paratul a mai aratat ca textul art.2 lit.b din OUG 24/2008 a fost declarata neconstitutional.

Intr-adevar ,prin Decizia nr.672/2012 , Curtea Constitutionala a retinut ca sintagmele "indiferent sub ce formă" şi "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității" din cuprinsul art. 2 lit. b) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securității sunt neconstitutionale.

Curtea a retinut că *„sintagmele "indiferent sub ce formă" şi "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității" aduc atingere dreptului la un proces echitabil, reglementat de art. 21 alin. (3) din Constituție, şi dreptului la apărare prevăzut de art. 24 din Constituție, deoarece creează posibilitatea ca instanța judecătorească, în absența obiectivă a altor probe legale, verosimile, pertinente şi concludente, să soluționeze acțiunea în constatare exclusiv pe baza relatărilor verbale consemnate de lucrătorii Securității. A accepta o asemenea interpretare echivalează cu a acorda instanței judecătoreşti un rol superficial, incompatibil cu funcția sa de înfăptuire a justiției. Or, în cazul unei acțiuni în constatarea calității de lucrător al Securității sau colaborator al acesteia, realizarea justiției presupune şi verificarea obiectivă a veridicității actelor şi faptelor care au avut loc în trecut, într-un anumit context politic şi istoric al țării, pe baza unor probe lipsite de ambiguitate, astfel încât orice concluzii arbitrare să fie excluse, iar echilibrul dintre justiția imparțială, fără urme vindicative, într-o societate democratică şi protecția drepturilor individului să fie atins.*

Prin urmare, Curtea constată că pentru a da eficiență dreptului la un proces echitabil, şi implicit dreptului la apărare, "relatările verbale consemnate de lucrătorii Securității" nu pot fi administrate şi apreciate, individual, ca probe unice. Cu alte cuvinte, asemenea documente nu pot avea forță probantă luate izolat şi, ca atare, nu pot servi ca temei al admiterii acțiunii în constatare, decât dacă, pe calea unei atente şi complete analize, sunt coroborate cu datele sau informațiile provenite din alte documente sau rezultate din administrarea altui mijloc de probă.

Cele dezlegate de instanta de contencios constitutional in cuprinsul deciziei anterior mentionate sunt irelevante insa in speta dedusa judecatii ,cat timp actiunea in constatarea calitatii paratului de colaborator al Securitatii s-a fundamentat exclusiv pe o nota informativa furnizata de parat , scrisa integral si semnata de catre acesta ,inscris verificat prin intermediul expertizei grafoscopice care ,astfel cum s-a aratat, a concluzionat in mod neechivoc in sensul ca paratul este autorul scrierii si semnaturii.

Pentru motivele de fapt si de drept expuse ,Curtea va admite actiunea si va constata calitatea paratului de colaborator al Securitatii.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
H O T Ă R Ă Ş T E

Admite acţiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII,** cu sediul în Bucureşti,, str. Matei Basarab nr. 55-57, Sector 3, în contradictoriu cu **pârâtul COMAN NICU,** cu domiciliul în Brăila, str. .... judeţul Brăila.

Constata calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunţată în şedinţă publică, azi 13.05.2014.

PREŞEDINTE, Bianca Laura Pătraş

GREFIER, Ionel Ciprian Burlacu

Com. __ ex. la data de

CONFORM CU ORIGINALUL

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA Cont. adm.

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 5247/2/2013 se legalizează de noi.

GREFIER ŞEF,

Definitivă prin neexercitarea căii de atac la 02.12.2014 Scutit taxe